

Dosarul nr. 2ra-1270/2022
2-17176068-01-2ra-19092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (C. Roșca)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

Î N C H E I E R E

09 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Ciausova Ecaterina,
reprezentată de avocatul Aronov Roman,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Ciausova Ecaterina împotriva lui Ciausov Andrei, cu privire la obligarea de a nu
crea impedimente în exercitarea drepturilor părintești,

împotriva deciziei din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 22 iunie 2017, avocatul Aronov Roman, în interesele Ecaterinei Ciausova,
a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciausov Andrei cu privire la
obligarea de a nu crea impedimente în exercitarea drepturilor părintești și obligarea
respectării acordului încheiat între părinți.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada 07 august 2004 - 16 decembrie
2016, s-a aflat în relații de căsătorie cu Ciausov Andrei. La xxxx din căsătorie s-a
născut fiul, Xxxx.

Prin hotărârea din 16 decembrie 2016 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,
căsătoria a fost desfăcută, copilul minor, Xxxx, fiind încredințat să domicilieze cu
tatăl.

A relatat reclamanta că, stabilirea domiciliului copilului cu tatăl nu înseamnă
că mama copilului nu este în drept să-și vadă copilul, să întrețină relații personale
și contacte directe regulate cu el, în condițiile legii or, nici o lege nu poate îngădi
nejustificat exercitarea acestui drept. Ciuasov Andrei, în mod intenționat și abuziv,
nu oferă posibilitatea de a avea întrevederi personale și contacte directe regulate cu
fiul său minor.

Impedimentele de comunicare cu copilul se manifestă prin faptul că mama
minorului nu știe nimic despre soarta acestuia, nu există nici o informație despre
sănătatea fizică și mentală a copilului și despre reușitele lui. De asemenea, mama
copilului nu este informată nici privitor la locul de aflare al copilului. Or, la locul

de trai indicat în mun. xxxx, pârâtul nu mai locuiește și nu răspunde la apelurile telefonice. Pârâtul împiedică relațiile personale dintre mamă și fiu prin interdicția impusă copilului de a vorbi la telefon atunci când mama îl sună, sau stânjenește astfel de relații, fie prin refuzul nejustificat de a primi diverse lucruri oferite de către mama copilului, fie prin condiționarea întrevederii cu copilul de prezența personală. Drept urmare, din vina exclusivă a lui Ciausov Andrei, s-au întrerupt total contactele personale dintre copil și mama și aceasta nu a mai văzut copilul timp de 2 ani de zile.

A mai invocat reclamanta că conform proceselor-verbale de constatare din 24 martie 2017, ora 21:15, 24 martie 2017, ora 20:30, 24 martie 2017, ora 20:10, 23 martie 2017, ora 18:15, 25 martie 2017, ora 09:45, 23 martie 2017, ora 18:30, întocmite de executorul judecătoresc, s-a constatat că Ciausova Ecaterina din cauza situației apărute, a fost în imposibilitate de a-și vedea personal copilul său minor. Imaginile emoționante cu încercarea nereușită a mamei de a găsi copilul său minor la domiciliul pârâtului confirmă cu claritate faptul că Ciausov Andrei, în mod real, face abuz de drepturile sale părintești, împiedicând nejustificat comunicarea dintre mamă și copil.

Reclamanta a menționat că, la 13 septembrie 2015, în incinta Inspectoratului de Poliție Ciocana, părțile au încheiat un acord cu privire la comunicarea cu minorul, conform căruia fiul urma să petreacă câte trei zile cu fiecare din părinți. Necâtând la acest fapt, Ciausov Andrei crea Ecaterinei Ciausova obstacole neîntemeiate la întrevedere cu copilul său minor, astfel încălcând grav drepturile copilului. La nenumărate adresări ale reclamantei de a crea condiții respective să-și vadă copilul, tatăl minorului de fiecare dată se eschiva în diferite moduri de la executarea deciziei Direcției pentru protecția drepturilor copilului din 11 noiembrie 2015, prin care a fost aprobat acordul de comunicare cu copilul.

A considerat că, dacă părintele cu care locuiește copilul nu respectă decizia autorității tutelare privind stabilirea programului de întrevederi, celălalt părinte este în drept să se adreseze cu cerere instanței de judecată prin care să solicite înlăturarea obstacolelor în comunicarea cu copilul.

Prin înștiințarea cu privire la înlăturarea impedimentelor de comunicare cu copilul din 13 aprilie 2017, expediată la domiciliul pârâtului, i-a fost propusă soluționarea litigiului pe cale extrajudiciară reieșind din interesele supreme ale copilului, însă din motive necunoscute cerințele reclamantei au fost ignorate. Astfel, fostul soț nu dorește categoric să soluționeze litigiul pe cale amiabilă și acționează cu rea - credință în detrimentul mamei copilului.

A mai relatat reclamanta că prin certificatul din 20 februarie 2017, Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Botanica a menționat că regretă situația creată în familie și că în atare situație autoritatea tutelară a epuizat toate posibilitățile de influență legală pentru a proteja dreptul copilului la comunicarea nestingerită cu ambii părinți, fiind în drept să adreseze în judecată în temeiul art. 64 din Codul familiei.

A solicitat reclamanta obligarea lui Ciausov Andrei să nu creeze împiedimente pentru exercitarea dreptului de a comunica cu copilul Xxxx și de a-l educa, înlăturarea împiedimentelor create de tatăl copilului minor, Ciausov Andrei, în exercitarea drepturilor părintești prin obligarea acestuia la respectarea acordului stabilit de către ambii părinți la 13 septembrie 2015, aprobat prin decizia Comisiei

pentru protecția drepturilor copilului din 11 noiembrie 2015.

Prin hotărârea din 27 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, corectată prin încheierea din 11 iunie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Aronov Roman, în interesele Ecaterinei Ciausova împotriva lui Ciausov Andrei.

S-a încasat de la Ciausova Ecaterina în beneficiul lui Ciausov Andrei suma de 6 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată sub forma asistenței juridice, precum și suma de 6 000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru efectuarea raportului de expertiză extrajudiciară.

La 09 iunie 2021, Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 27 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei decizii noi prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

Prin decizia din 07 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman, cu menținerea în vigoare a hotărârii din 27 mai 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a menționat poziția contradictorie a apelantei Ciausova Ecaterina or, pe de o parte, aceasta pretinde exercitarea dreptului de a comunica cu copilul Xxxx și de a-l educa, iar pe de altă, pretinde obligarea lui Ciausov Andrei la respectarea unei decizii a Comisiei pentru protecția drepturilor copilului din 11 noiembrie 2015, care nu corespunde, cel puțin criteriilor de vârstă a copilului și de implicare a acestuia în activități extrașcolare, de care în mod obligatoriu urmează să țină cont autoritatea tutelară la stabilirea programului de întrevederi. Astfel, prima instanță corect a concluzionat că, în măsura în care Ciausova Ecaterina, după determinarea domiciliului copilului cu tata, nu a sesizat autoritatea tutelară în legătură cu necesitatea soluționării pretinsului litigiu cu privire la exercitarea drepturilor părintești în raport cu copilul minor Xxxx, în lipsa unei decizii cu privire la regimul de întrevederi a copilului cu părintele care locuiește separat de copil, instanța de judecată nu are nici un temei legal de a obliga părintele care locuiește împreună cu copilul să nu împiedice contactul dintre copil și celălalt părinte.

Instanța de apel a apreciat ca fiind eronat argumentul reprezentantului apelantei cu privire la faptul că instanța a respins acțiunea pe motiv că comportamentul acesteia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică. Astfel, Colegiul a apreciat situația din prezenta cauză ca o încercare a apelantei de a schimba domiciliul copilului care a fost stabilit cu tata prin hotărâre judecătorească.

Instanța de apel a concluzionat că prima instanță întemeiat a constatat rolul pasiv al autorității tutelare. Or, aceasta cunoscând despre relațiile ostile între reclamantă și pârât și despre faptul că acestea pot atinge interesul superior al copilului minor, nu au recomandat părinților să se adreseze unui mediator pentru soluționarea litigiului.

La 15 iunie 2022, Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 07 iunie 2022 prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu

pronunțarea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanțele ierarhic inferioare nu au examinat corect și sub toate aspectele fondul cauzei privind obligarea de a nu crea impedimente în exercitarea drepturilor părintești, precum și obligarea respectării acordului încheiat între părinți, iar prin adoptarea unor hotărâri vădit ilegale au încălcat dreptul la un proces echitabil garantat de CEDO. De asemenea, hotărârile instanțelor inferioare denotă o vădită tendențiozitate, exprimată prin încălcarea flagrantă a prevederilor legale, aplicarea eronată a acestora, depășirea de către instanța judiciară a împuternicirilor la judecarea acțiunii, formarea unei atitudini preconceptuate defavorabile recurente și favorabile intimatului, fapt ce denotă că hotărârile menționate nu conțin nici o argumentare adecvată.

Recurenta a mai invocat că, analizând starea de fapt stabilită la examinarea acțiunii și raportând-o la normele de drept aplicabile cazului, precum și jurisprudența CEDO, instanțele ierarhic inferioare nu au întreprins toate măsurile procesuale necesare examinării complete a cazului, efectuând o cercetare judecătorească vădit incompletă, urmare a căreia au ajuns la concluzii pripite. Astfel, cercetarea judecătorească a fost efectuată superficial, iar instanțele inferioare nu au examinat corect cauza, încălcând normele de drept material și procedural.

La 12 septembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților copia cererii de recurs depusă de către Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 60, vol. 3).

La 21 septembrie 2022, Direcția pentru protecția drepturilor copilului, sectorul Botanica, a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat că la examinarea cauzei să se țină cont de interesul superior al copilului.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 07 iunie 2022.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, instanța de recurs constată că Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman, s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs împotriva deciziei instanței de apel la 15 iunie 2022, în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în

care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Ciausova Ecaterina, reprezentată de avocatul Aronov Roman.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh